

23 ta' Frar 2021

Diskors mis-Segretarju Permanenti fit-tniedija ta' ftehim bi sħab bejn ĠEMMA u l-Kamra tal-Intrapriži Żgħar u Medji

Fit-twettiq tal-ħidma dwar riforma fis-sistema tal-pensjonijiet ħareġ fid-deher in-nuqqas ta' għarfien mill-pubbliku ta' kif taħdem sew is-sistema. Sibna li dan kien qed iwassal biex bosta jieħdu deċiżjonijiet żbaljati tul il-ħajja tax-xogħol tagħhom u jbatu mill-konsegwenzi ta' dan meta jaslu biex jirtiraw.

Uffiċjali tal-Bank Dinji li kienu qed jgħinuha fit-tfassil tar-riformi fl-2010 indunaw b'dan in-nuqqas u stqarrew li kieku n-nies kellhom għarfien aktar l-effetti tal-kriżi finanzjara tal-2008 kienu jkunu anqas gravi. Fir-rapport tagħhom huma kienu irrakkomandaw li l-edukazzjoni biex ikun hemm aktar għarfien dwar kapaċità' finanzjarja kellha tkun fil-qofol tar-riforma dwar il-pensjonijiet. Il-grupp imqabba biex imexxi l-istrategija dwar il-pensjonijiet kien aċċetta dan il-parir, tant li ddedika kapitlu sħiħ tar-rapport finali dwar dan l-aspett importanti

Ir-rakkomandazzjonijiet tar-rapport kienu ntlaqgħu, iżda ftit li xejn sar xogħol dwarhom. L-importanza ta' din ir-rakkomandazzjoni tal-Bank Dinji giet emfasizzata mill-grupp ta' esperti li nħatar biex jfassal strategija ġdida fl-2015 u rrikmanda li pari passu mar-riforma fil-pensjonijiet jkunu hemm ħidma biex toħloq għarfien akbar dwar il-kapaċità' finanzjarja. Fil-fatt wara konsultazzjoni pubblika dwar ir-rapport, il-Gvern, fost affarijiet oħra, qabel li jkun hemm strategija nazzjonali dwar il-kapaċità' finanzjarja.

It-twettiq ta' din l-istrategija gie fdat f'idejn l-uffiċju tiegħi u ġew ivvutati l-fondi meħtieġa għal dan il-għan. Huwa ta' pjaċir kbir għalija li bħala riżultat tal-ħidma sfiqa li saret inħolqot pjattaforma digitali, bl-isem ta' ĠEMMA, u nkiseb l-appoġġ u l-għarfien tal-Bank Ċentrali u ta' l-Universita' ta' Malta.

Bħalma jigri f'kull proġett ta' din ix-xorta, maż-żmien ħargu aspetti li tgħallimna minnhom. Għarafna li mhux biżżejjed li din l-istrategija tinfirexx fuq skala nazzjonali. Kien hemm il-ħtieġa wkoll li ssir ħidma diretta ma' gruppi partikulari biex jinħoloq l-għarfien dwar il-kapaċità' finanzjarja.

F'dan l-isfond, lejn l-aħħar kwart tas-sena l-oħra, ĠEMMA ngħaqdet mas-servizz għas-Saħħa Mentali u l-Fondazzjoni tal-HSBC f'Malta biex tnedi programm pilota għal persuni b'kundizzjonijiet ta' saħħa mentali. Skont ir-riżultati miksuba, aġġornajna u tijiebna l-programm biex minn April li ġej jkun jista' jintuża biex persuni b'kundizzjonijiet ta' saħħa mentali jitharrgu u jiġu mgħejjuna jkompli jgħixu fil-komunita'.

Imħeġġa minn din l-esperjenza, huwa ta' pjaċir li issa ser nidhlu bi sħab mal-Kamra tal-Intrapriži Żgħar u Medji biex infasslu fuq l-istess binarji programm intiż għal persuni li jaħdmu għal rashom. Nemmu li dawn il-persuni jeħtieġu għajjnuna biex jagħrfu jaraw u jippjanaw fit-tul għal meta jiġu biex jirtiraw. Sfortunatament, minħabba perċeżjoni żbaljata fost dawn in-nies hemm min iqies l-ħlas tal-kontribuzzjoni tas-sigurta' soċjali bħala taxa u għalhekk jagħzlu li jħallsu kontribuzzjonijiet b'rati baxxi tul il-ħajja tax-xogħol tagħhom u

jispiċċaw jgħalu meta jaslu biex jerfgħu mix-xogħol. Ta' spiss niltaqgħu ma' sitwazzjonijiet fejn persuni jixxukkjaw ruħhom meta jirċievu l-ewwel ħlas tal-pensjoni tagħhom.

Nifhmu l-Kamra tal-Intraprizi Żgħar u Medji tagħraf ukoll li persuni li jaħdmu għal rashom u sidien ta' negozji żgħar jiltaqgħu ma' diffikultajiet biex jiddistingwu bejn finanzjament tan-negozju u finanzjament ieħor personali, fin-negozjati mal-banek kif ukoll biex jinvestu bil-għan li jkabbru, u f'ħiliet fejn tidħol amministrazzjoni tat-taxxi.

Għalhekk nemmen li din is-sħubija bejn ĠEMMA u l-Kamra għandha twassal biex tkun ta' gid għall-membri tagħha mhux biss meta jaslu għal dik il-ġurnata li jerfgħu mix-xogħol, iżda wkoll tul iż-żmien li jkunu fin-negozju.